

FYLKESMANNEN I AUST-AGDER

Det Kgl. Miljøverndepartement
Postboks 8013 Dep

0030 Oslo

Deres ref.
200901780

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
Sak nr. 2009/2355 / KEG

Dato
30.06.2009

HØRING - FORSLAG TIL ENDRINGER I FRILUFTSLOVEN

Fylkesmannen i Aust-Agder har ved departementets brev av 14.05.2009 mottatt forslag til endringer i frilftsloven til høring.

Det foreslås mindre endringer i frilftsloven med bakgrunn i fylkeskommunens oppgaver etter forvaltningsreformen. Med bakgrunn i St.meld. nr. 39 (2000-2001) *Friluftsliv-Ein veg til høgare livskvalitet* (friluftsmeldingen) fremmes også lovendringsforslag med sikte på å styrke allemannsretten. Fra fylkesmannens fagavdelinger foreligger det vurderinger både fra landbruksavdelingen og miljøvernavdelingen som følger.

Landbruksfaglige vurderinger

Landbruksavdelingen har spesielt merket seg følgende forslag:

- I. Dagens forbud mot ferdsel i skogplantefelt foreslås opphevet
- II: Det foreslås at allmennheten skal kunne ri eller sykle over vegstrekninger i innmark som leder til utmark
- III. Forbudet mot å telte nærmere enn 150 meter fra bebodd hus eller hytte foreslås opphevet
- IV. Bestemmelsene om rett til inngrepsløyve foreslås utvidet, slik at kommunen selv får hjemmel til å gjennomføre enkle tiltak for å lette ferdsel i utmark

Endringsforslagene omfatter problemstillinger som først og fremst er knyttet til strandsonen til sjø og urbaniserte områder. Disse problemstillingene har mindre relevans for mulighetene til å utøve friluftsliv i norsk utmark. I utmarka må de allmenne friluftslivsinteressene kombineres og avveies mot mulighetene for å drive næringsutøvelse i jord- skog- og utmark. Vi er meget bekymret for at de foreslåtte endringer legger til rette for hyppigere og mer omfattende konflikter.

▪ Ferdsel i skogplantefelt

Plantefelt bør fortsatt defineres som innmark. Det er en innarbeidet forståelse for at dette er områder som er plantet til med foredlet, innkjøpt og utsatt plantemateriale. På disse arealene er det investert betydelig for å sikre en framtidig bærekraftig skogproduksjon. Det er de mest produktive arealene som plantes til, mens mindre produktive marker i dag overlates til naturlig foryngelse i form av frøtrestilling, skjerm eller lukkede hogstformer. De gode bærplassene knytter seg i all hovedsak til sistnevnte arealer på vegetasjonstypene blåbærgranskog og bærlyngskog. Vi er enige i at normal ferdsel normalt ikke påvirker skogforyngelsen negativt. Store orienteringsløp, skiløyper og utviklingen innen terrengsykling og ridning medfører at bestemmelsen bør bestå slik at det fortsatt er en klar lovhemmel for å nekte skadelig ferdsel gjennom skogplantefelt.

▪ Bruk av veier og stier i innmark

Frilftsloven gir i dag ikke allmennheten adgang til å sykle eller ri over vegstrekninger som ligger i innmark. Normalt praktiseres dette nokså fritt og er bare helt unntaksvis noe hinder for allment friluftsliv. Terrengsykling og bruk av hest er som tidligere nevnt i sterk vekst. Større grupper av syklist og flere ridende blir mer og mer vanlig. Dette kan medføre trafikale sikkerhetsproblemer på gårdsplasser, betydelig vei-, terrengslitasje og være til ulempe både for næringsutøvelse og andre

friluftslivsaktører. Den retten næringsutøver/grunneier har til å nekte slik aktivitet bør videreføres. Det er spesielt viktig å ha slike muligheter i områder hvor hestesentre kan føre til at totalbelastningen blir meget stor.

- 150 meters sone
Denne sonen for telting nær bebodd hus eller hytte har fungert tilfredsstillende og etter våre erfaringer bidratt sterkt til konfliktdemping. I de få tilfeller denne grensa medfører vanskeligheter for friluftslivet bør problemstillingen løses med andre virkemiddel. Mulige løsninger kan være gjennom bestemmelser i reguleringsplaner og kommunedelplaner, hvor telting i 100 meters beltet til sjø/strandsonen gjøres lovlig over bestemte strekninger. Forslaget om sidestilling av telt, bobil og campingvogner er heller ikke konfliktdempende.
- Nye bestemmelser om kommunens rett til inngrepsløyve
Det foreslås at kommunene gis rett til å merke stier, bygge bruer og legge klopper uten å innhente næringsutøver/grunneiers tillatelse. Det er over tid bygd opp sett av godt fungerende avtaleverk som regulerer slike forhold. Der de samfunnsmessige interessene er av tilstrekkelig tyngde finnes det andre juridiske virkemidler. Vi vil advare mot å løse slike spesielle og fåtallige problemstillinger med en generell lovhjemmel som får gyldighet for hele landet. Det er eksempelvis mange organisasjoner som digitaliserer stier og løyper og publiserer ulike kart på nettet. Slik markedsføring kan medføre uønsket vekst av aktivitet i sårbare naturområder, og medføre et udekket behov for tilrettelegging av parkeringsplasser og søppelhåndtering.

Miljøvern faglige vurderinger

De foreslåtte endringene i loven vil styrke allemannsretten hvilket er positivt. Miljøvern avdelingen vil imidlertid gjøre oppmerksom på behovet for å tydeliggjøre om 2 døgns-regelen i § 9 som gjelder *telting og annet opphold* også kan anvendes for fortøyning av fritidsbåter. Av erfaring ser vi at folk på tur i båt ofte kan bli liggende på samme sted i flere dager og derved hindre andre i å komme til på populære utfluktsteder. Regelen om bortvisning etter 2 døgn for landligge med fritidsbåt har vært anvendt i praksis også etter samråd med Direktoratet for naturforvaltning, men vi er også gjort oppmerksom på at det er uklart om anvendelsen er hjemlet i friluftslvsloven.

Oppsummering

Landbruksfaglig

I avveiningen mellom nærings- og landbruksinteresser som utnytter ressursgrunnlaget i norsk utmark og friluftslvsinteressene, er det vår oppfatning at endringsforslagene på ovennevnte punkter ikke er tilstrekkelig begrunnet i et reelt behov. Allemannsretten står sterkt i dagens friluftslvslov, og går langt i å ta vare på allmennhetens interesser i forhold til alle andre europeiske land det er naturlig å sammenligne med. De gjeldende bestemmelsene er kjente, innarbeidde og har allmenn aksept. Vi ser en reell fare for at de foreslåtte endringene vil medføre et økt konfliktnivå mellom landbrukets næringsutøvere og friluftslvsinteressene, og i gitte sammenhenger utgjøre en begrensning for rasjonell næringsvirksomhet.

Miljøvern faglig

Miljøvern avdelingen ser behovet for at det gjennom denne lovendringen også tydeliggjøres om 2-døgnsregelen i § 9 også gjelder fortøyning av fritidsbåt. Dersom den ikke gjør det, vil fylkesmannen fremheve at det er behov for at det tas inn en ny bestemmelse om det.

Med hilsen

Eva Boman
ass. direktør

Leif Løhaugen
landbruksdirektør

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift.
Saksbehandler: Karin Guttormsen